

245 FIFTH AVE., NEW YORK, N. Y.
**OGLASAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO**
★
Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXI. — LETO XXXI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), FEBRUARY 12, 1943

ŠTEVILKA (NUMBER) 30

Domače vesti

Zalostna vest

Mrs. Karolina Gabrenja, 21121 Ivan Ave., je prejela žalostno poročilo iz Rakeka, da je po dolgi in mučni bolezni preminila njena sestra Franja Faturo, v 79. letu starosti, pri sinu Mirkotu na Uncu. Prepeljana je bila na svoj dom na Rakek, odkoder se je vršil pogreb dne 28. jan. po katoliških obredih s sv. mašo ob veliki udeležbi sorodnikov in prijateljev na pokopališču na Rakeku. Tukaj zapušta sestro Karolino, omoženo Gabrenja v Euclidu, O., v Jugoslaviji pa zapušta brata Franc Zorca, sestru Antonijo, poročeno Kobe na Uncu, sinova Ladislava in Mirkota, hčer Kristino, poročeno Pirc in več vnukov in vnukinj ter ožjih sorodnikov. Naj počiva v svobodni slovenski zemlji!

Zlati jubilej

V nedeljo bosta Mr. in Mrs. Martin in Mary Smith, bivajoča na Burns Rd., Madison, O., obhajala zlati jubilej svoje poroke. Slavljence sta se z družino preselila na farme v Madison, O., pred letom dni in sicer so prišli iz Homer City, Pa., kjer so se nahajali 28 let. Zjutraj ob 10:30 uri bodo imeli mašo, popoldne se bo pa vršilo veselo praznovanje na domu. V družini je sin in sedem hčera. Mr. Smith je doma iz Pakega pri Borovnici, p. d. Primožov, njegova žena, rojena Kebe, je sestra Rev. Kebeta, župnika slovenske fare v Pittsburghu, Pa., kjer je doma iz Dolnjega jezera pri Cerknici. Jubilarntoma čestitamo in jima želimo še mnogo let zdravja in sreče!

Iz bolnišnice

Mr. John Zaman iz 486 E. 149 St. se je vrnil iz bolnišnice na svoj dom, kjer ga prijatelji sedaj lahko obiščejo.

ANGLIJA VEČ PORABI KOT PA ZASLUŽI

LONDON, 11. feb.—Angleška vlada je danes objavila poročilo, da je dežela preteklega leta potrošila \$2,700,000,000 več kot pa jih zaslužila.

Angleži zajeli begunsko ladjo

JERUZALEM, 11. feb.—Angleške pomorske sile so na odprtem morju zajele židovsko ladjo "Oblegani Jeruzalem", ki je poskušala vtihotapati v Palestino na 650 židov. Ladjo so odpeljali v haifsko luko, kjer so vse žide izkrcali.

Ladja "Oblegani Jeruzalem" je last židovske armade Hagana. Medtem se borbe v Sv. deželi razvijajo v čedalje večjem obsegu. Arabci so Jeruzalem zopet spreminili v bojno polje. Med Tel-Avivom in Rishom Le Zion pa so napadli neki židovski bus in težko ranili 21 židov. V sarnem Jeruzalemu se že dva dni vršijo ulične borbe. V severnem delu mesta so Arabci streljali na deklško poljedelsko šolo. Napad na šolo pa so oddelki židovske armade odbili.

Varnostni svet odločil debate glede armade

LAKE SUCCESS, N. Y., 11. feb.—Varnostni svet organizacije Združenih narodov je danes odločil debate glede ustanovitve mednarodne armade, ki naj bi podprla delitev Palestine, dokler se 11 članic Palestinskega odbora ne bo sporazumelo.

Velika porota obtožila Murraya in CIO radi kršenja Taft-Hartley zakona

Obtožba bazira na določbi zakona, da unijska glasila ne smejo agitirati za kandidate za zvezne javne urade

WASHINGTON, 11. feb.—Danes je zvezna velika porota naperila obtožbe proti CIO in predsedniku CIO Philipu Murrayu radi kršenja Taft-Hartleyeve postave, ki delavskim unijam prepoveduje vsako politično udejstvo-vanje.

Murray in organizacija, kateri predseduje, sta obtožena "nezakonite udeležbe" v kampanji demokratskega kongresnika Edwarda A. Gramatza pri izrednih kongresnih volitvah, ki so se vršile preteklo poletje v Marylandu.

V smislu Taft-Hartleyeve postave je delavskim unijam prepovedano napraviti kakršne koli izdatke bodisi direktno ali indirektno, v prilog katerega koli kandidata za kateri koli federalni urad.

Odobritev kandidata v CIO glasilo kršitev zakona

Obtožnica pravi, da je glasilo CIO 14. julija 1947, na dan pred volitvami odobrilo kandidaturo Gramatza, kar da je "direktna kršitev zakona."

To je prva taka akcija, katero je podvzel justični departament na podlagi Taft-Hartleyeve postave, kar bo vodilo do končnega sodnega tolmačenja točke, ki unijam prepoveduje politično aktivnost.

Kdaj se bo vršilo preliminar-no zaslišanje in obravnavo, še ni bilo določeno.

(V govoru, katerega je imel Murray v Clevelandu predvčerajšnjim, je med ostalim izjavil, da je v trenutni nevarnosti aretacija, in napovedal, da bo v teku enega tedna obtožen radi kršenja Taft-Hartleyeve postave. Poročilo o tem govoru je bilo objavljeno v včerajšnji "Enakopravnosti").

Izjava justičnega tajnika Clarka v zvezi z obtožbo

Justični tajnik Tom Clark je podal naslednjo formalno izjavo:

"Ta obtožba izvira iz dejstva, da je Mr. Murray skupno s CIO rabil 'CIO News' za publiciranje svoje podpore za enega izmed kandidatov za kongres pri izrednih volitvah, ki so se vršile 15. julija 1947 v tretjem kongresnem distriktu v državi Maryland. Paragraf 304 Taft-Hartleyeve postave prepoveduje potrošek denarja delavskih organizacij za takšno svrhu.

"Ta postava postavlja problem, kako usoglasiti ustavno oblast kongresa za regulacijo federalnih volitev z ustavno svobodo govora in tiska. Izvršni oddelek vlade bo seveda vodil akcijo za vsiljenje postave, kakršna je bila spisana."

JAPONSKA BO DOBILA DESNICARSKO VLADO

TOKIO, 10. feb.—Socialistični japonski premier Tetsu Katayama je danes podal ostavko svoje vlade vsled kritik konservativcev v zvezi z inflacijo.

Pričakuje se, da bodo konservativci sestavili novo desničarsko vlado in pognali socialiste v opozicijo.

Vlada ne bo trpela stavk v važnih panogah industrije

WASHINGTON, 10. feb.—Obratovalci industrij in delavstvo so bili danes obešeni, da vlada ne bo trpela stavk v važnih panogah industrije, kot v premogovni in jekleni.

Stališče vlade je pojasnil šef Federal Mediation and Conciliation urada Cyrus S. Ching, ki je govoril na banketu zveze obratovalcev južnih premogovnikov.

"Vlada ne bo trpela prekina dela v važnih industrijah," je izjavil Ching, ki je pristavil, da se s tem misli na premogovno in jekleno industrijo in da se smatra železniški promet tudi za "važen."

Ching je izjavil, da bo vlada uporabila določbo v Taft-Hartleyevem zakonu glede "državne nujnosti," ako bi grozila stavka v premogovnikih. Pristavil je, da se bo celo predlagalo bolj stroge delavske zakone, ako bodo stavke ogrožale produkcijo premoga.

(Po Taft-Hartleyevem zakonu lahko predsednik poseže v delavske spore, za katere smatra, da "ogrožajo državno zdravje ali pa varnost," s tem, da imenuje odbor, ki bo sestavil poročilo. Ta postopek bi vzel 80 dni, zakon pa predvideva, da delavci ne smejo oklicati stavke, dokler je preiskava v teku. Toda ko ta odbor objavi svoje poročilo, ima delavstvo zopet proste roke).

Chingova izjava je v zvezi z novo grožnjo s strani John L. Lewisa, ki je pretekli teden izjavil, da bo podvzel "neodvisne akcije," da doseže za premogarje nad 60 let starosti mesečno penzijo v znesku \$100.

ničilo, so Miss Protero zmrznili cem, da se sporazumejo z Lewisom, ako želijo preprečiti vmešavanje vlade v njihov spor.

Wallace napadel zunanjo politiko

NEW YORK, 11. feb.—Predsedniški kandidat Henry A. Wallace je snoči apeliral na ameriško ljudstvo, naj se z vso močjo zoperstavi ameriški zunanji politiki, "ki podpira kralje, reakcionarce in fašiste širom celega sveta."

Wallace je govoril potom radia in podprl kandidata za kongres Leo Isaacsona iz 24. newyorškega distrikta, ki kandidira na tiketu Labor Party.

Wallace je izjavil, da je prava narava ameriške zunanje politike postala jasna našemu ljudstvu, ker je to politika, "s katero se podpira grške reakcionarce, nedemokratski turški režim in diktaturo Chiang Kaj-seka."

NAPRAVIL \$300.000 DOBIČKA NA BLAGOVNI BORZI V ŠTIRIH DNEH

WASHINGTON, 11. feb.—Poljedelski tajnik Anderson je danes odkril, da je neki čikaški prekupčevalec z imenom E. T. Maynard v teku zadnjih štirih dni, ko so cene pšenice in drugim produktom na blagovnih borzah drčale navzdol, napravil od 300 do 400 tisoč dolarjev dobička.

Anderson je to povedal pred senatnim odsekom za poljedelstvo. Rekel je, da ni Manyard imel nobenih "zaupnih informacij" s strani vlade ter pristavil: "Vlada bi bila vesela, če bi sama posedala modrost, da bi mogla enako dobro opraviti."

Dočim je mnogo spekulativcev izgubilo denar na padajočem trgu, pa je prekanjen Maynard naredil dobiček s tem, da je pretekli teden vrzel na trg milijon bušijev pšenice po nižji kot tedaj obstoječi ceni, potem pa nadaljeval s spekulacijo bombaža, ovsa in drugih produktov.

V kongresnih krogih je bil danes izražen strah, da je vsled padajočih cen ogrožen celotni program za znižanje dohodninskih davkov. Cene na blagovnih borzah med tem še vedno padajo, dočim se je položaj na delniški borzi v New Yorku danes nekoliko stabiliziral.

Rusija bo znižala vojaštvo v Nemčiji

"Mere v Bizoniji so proti enotnosti in demokratizaciji Nemčije," pravi maršal Sokolovski

BERLIN, 11. feb.—Sovjetski armadni časopis "Taegliche Rundschau" danes poroča, da je sovjetski vojaški guvernier maršal Vasilij Sokolovski izjavil, da Rusija namerava znižati vojaške stroške v Nemčiji.

Izjavo se tolmači kot načrt, da se zniža okupacijske sile v sovjetski zoni Nemčije.

Maršal Sokolovski je tudi rekel, da bodo Nemci dobili večjo odgovornost pri razvoju miro-ljubne industrije, posebno pa tiste, ki je bila podržavljena. Toda Rusija ne bo odstopila od svojih zahtev, da ji Nemčija na račun reparacij plača \$11,000,000,000.

Časopis pravi, da je gornje izjave podal maršal Sokolovski, voditelju nemške liberalno demokratske stranke Wilhelm Kuelzu.

Na vprašanje, ako Rusija namerava podvzeti v svoji okupacijski zoni mere, ki bodo slične meram v anglo-ameriški zoni (Bizoniji), kar se tiče zvišanja ekonomske moči Nemčije, je Sokolovski odgovoril:

"Mi nimamo takšnega načrta. Mi smo vedno podpirali enotnost in demokratični razvoj v Nemčiji in to je naše stališče tudi danes."

"Mere, ki so podvzete v Bizoniji, so naperjene proti enotnosti in demokratizaciji Nemčije. Mi bomo obdržali naše stališče v pogledu Nemčije."

PET OSEB UBITIH V NEMIRIH V ITALIJI

RIM, 11. feb.—Delavske uni-je so danes oklicale enodnevno stavko v provinci Foggia, kjer je pet oseb bilo ubitih v spopadih med levičarji in neo-fašisti.

Zapadne sile so urgirale Hitlerja, da napade Rusijo

DELO VODILNIH SOVJETSKIH SKLADATELJEV KRITIZIRANO

MOSKVA, 11. feb.—Centralni komitej komunistične stranke je danes javno kritiziral delo treh vodilnih sovjetskih skladateljev, Dimitrija Sostanova, Arama Hačaturjana in Sergeja Prokopieva, katerim se očita, da se "udajajo dekadentnim modernim tendencam zapadne Evrope in Amerike."

Kritizirani so tudi sovjetski glasbeni konservatorji v Moskvi in po drugih mestih.

V podporo svoji kritiki pravi komitej, da niso sovjetski skladatelji v zadnjem času ustvarili niti ene opere, ki bi se mogla primerjati s klasičnimi deli Čajkovskega ali Rimsky-Korsakova.

Na skladatelje se apelira, da se povrnejo k "najboljšim tradicijam ruske in zapadne klasične glasbe."

V izjavi je med ostalim rečeno, da sodobni sovjetski glasbeniki ustvarjajo "proti-demokratsko glasbo, ki je tuja sovjetskemu ljudstvu."

Konservatorje se kritizira, da "sledijo formalističnim smernicam" in da mlade glasbenike vzgajajo v duhu "slepega posnemanja" Sostokoviča, Prokopieva in drugih znanih sovjetskih skladateljev.

"STARE DEVICE" BILE VRZENE IZ PARLAMENTA

LONDON, 11. feb.—Nocoj je bilo vrženih iz parlamenta okrog 150 "starih devic", ki so kričale tekom debate o predlogi, glasom katere bi bile samske ženske, ki so spolnile 55 let, upravičene do penzije.

Najstrožja kazen predlagana za Toja

TOKIO, 11. feb.—Ameriški tožilec pri obravnavi proti japonskim vojnim zločincem Joseph B. Keenan je danes označil bivšega japonskega premierja Toja in 24 soobtožencev za "morilce" in zahteval "najtežjo kazen, ki jo zakon predvideva."

Keenan ni naravnost povedal, da predlaga smrtno kazen za obtožene japonske vojne zločince, toda nobenega dvoma ni, da je mislil na smrtno kazen.

Angleški tožilec Arthur Comyns Carr je izjavil, da so obtoženci krivi za "mednarodne umore, v katere so seveda vključeni ukazi, da se ubija človeška bitja brez vsake zakonske podlage."

Keenan je z izjavami iz Potsdamske deklaracije in del Thomasa Paine podprl zagotovo, da so Japonci izvršili agresijo kljub opominom ostalega sveta.

"Zapisnik obravnave potrjuje, da so vojni lordi, ki so kontrolirali Japonsko s prezirno zavrgli te opomine. V pravem pomenu besede se je moralo uporabiti atomsko bombo, da se jih je spravilo z njihovih položajev," je izjavil Keenan, ki je na podlagi tega zahteval, da se jih najstrožje in v soglasju s Potsdamsko deklaracijo kaznuje za zločine, ki so jih storili.

Zaplenjeni dokumenti dokazujejo, da je zapad skušal izolirati Sovjetsko zvezo, izjavlja Moskva

MOSKVA, 11. feb.—Rusija je nocoj v novem odgovoru na publikacijo dokumentov glede odnošajev med nacistično Nemčijo in Sovjetsko zvezo med 1939 in 1941 od strani Zedinjenih držav obtožila zapadne evropske sile, da so pozivljale Hitlerja, naj s svojo vojno mašino udari po Sovjetski zvezi.

Sovjetska vlada je z objavo druge zbirke dokumentov, katere pravi, da je Rdeča armada zaplenila v Nemčiji, prišla na dan z obtožbo, da sta Francija in Anglija s Hitlerjem sklenili nenapadalne pakte v svrhu osamljenja Rusije.

Zarota proti Rusiji se je začela že leta 1937

Sovjetska izjava pravi, da je že leta 1937 postalo očitno, da se je Hitler pripravil na vojno proti Rusiji z direktnim odobravanjem od strani Britanije in Francije.

V prvem ruskem odgovoru na objavo nemško-ruskih dokumentov v Zedinjenih državah je bilo objavljeno, da bodo dani v javnost od Rusov zaplenjeni dokumenti, ki bodo dokazali, da so zapadni zavezniki pripravili pot za drugo svetovno vojno. Hitlerjevi agresiji so odprli pot ameriški dolarji in anglo-francoska diplomacija, je bilo rečeno v prvem sovjetskem odgovoru.

Izjava, katere je bila objavljena nocoj, pravi, da uradne nacistične listine, ki so jih Rusi zaplenili v Nemčiji, dokazujejo, da "anglo-francoska politika v bistvu ni stremela za tem, da bi se sile miroljubnih narodov organizirale za skupno borbo proti agresiji, temveč za tem, da bi se Sovjetska zveza osamila in nacistična agresija usmerila na vzhod proti Sovjetski zvezi, uporabljajoč Hitlerja kot orodje za svoje lastne cilje."

"Zedinjene države bi rade oprale izdajstvo v Monakovu"

V nocoj objavljeni izjavi pravi sovjetska vlada med ostalim: "Do zadnjega časa je bilo običajno, da se je vso odgovornost za izdajalsko politiko Monakova polagalo na vladajoče kroge v Britaniji in Franciji, oziroma na vladi, katerim sta stala na čelu Chamberlain in Daladier."

"Dejstvo, da je ameriška vlada sedaj obelodanila v Nemčiji najdene dokumente, ne da bi istočasno objavila tudi dokumente glede sporazuma v Monakovu, pa dokazuje, da je vladi Zedinjenih držav na tem, da opere heroje monakovskega izdajstva in da zvrne krivdo na Sovjetsko zvezo."

Pogovor med Hitlerjem in lordom Halifaxom objavljen

Sovjetska izjava potem citira iz dokumenta, ki vsebuje pogovor, katerega je imel lord Halifax dne 19. novembra 1937 s Hitlerjem v navzočnosti nemškega zunanjega ministra Konstantina von Neuratha v Obersaltzbergu. (Lord Halifax je bil med vojno britanski ambasador v Zedinjenih državah.)

"Lord Halifax je (v dotičnem

pogovoru) izjavil, da se on sam in ostali člani angleške vlade popolnoma zavedajo, da je Firer dosegel zelo mnogo ne samo v notranjosti Nemčije, temveč da je s tem, da je uničil komunizem v Nemčiji, zagrabil pot komunizmu v zapadno Evropo, in da je Nemčija torej upravičena, da je smatrana za branik zapada pred boljševizmom.

"Govorec v imenu vlade Neville Chamberlaina," nadaljuje sovjetska izjava, "je Halifax opozoril, da obstoji zelo dobra možnost za rešitev najbolj resnih problemov, ako bi Nemčija in Anglija mogli priti do soglasja s Francijo in tudi Italijo."

Halifax bil za priključitev zapada k osišču Rim-Berlin

Izjava potem citira Hamaxa, ki je rekel Hitlerju, da bi "pod nobenih pogojem nobena izmed štirih sil (Anglija, Francija, Nemčija in Italija) ne smela ostati izven sodelovanja, ker v nasprotnem slučaju ne bo konec obstoječe nestabilne situacije."

"Z drugimi besedami povedano," nadaljuje sovjetska izjava, "Halifax je že leta 1937 Hitlerju v imenu angleške vlade predlagal, naj bi se osišču Rim-Berlin priključila tako Anglija, kakor tudi Francija. Ta pogovor očitno ni bil informalno sondiranje posredovalca, ki ga večsah dikтира potreba; šlo je za tajeen sporazum britanske vlade s Hitlerjem, kako bi se zadostilo njegove aneksijske ambicije na račun tretjih držav."

Bolgari sestrelili dve turški letali

SOFIA, 11. feb.—Bolgarska telegrafska agencija je danes naznanila, da je bolgarska obrežna straža v ponedeljek sestrelila dve turški letali.

Agencija pristavlja, da je do sestrelitve prišlo v bližini bolgarskega črnomoškega pristanišča Sozopolja, ki se nahaja kakšnih 60 milj od turško-bolgarske meje. Turška letala (dva angleška Spitfires-a) je sestrelila bolgarska proti-avionska artilerija. Turški pilot se vtopil, dočim je drugi bil lažje ranjen in so ga Bolgari zajeli.

Izjava pravi, da je bolgarska obrežna straža opozorila turška letala z rdečimi lučmi, da letita nad bolgarskim ozemljem.

"Namesto, da bi se vrnili nazaj, ali pa se spustili, sta letali še globlje zašli na bolgarsko ozemlje in krožili nad Sozopoljem in ko sta prežfli nadaljne opomine, bili sestreljeni.

Poročilo pravi, da je akcija turških letal groba kršitev meje, ker da je vidnost bila odlična,

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) —\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) —5.00
For Three Months—(Za tri mesece) —3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) —\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) —6.00
For Three Months—(Za tri mesece) —3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

STAVKE KMETOV V ITALIJI

Pri koncu lanskega leta so v Italiji izbruhnile velike stavke poljedelskih delavcev. Da so stavke uspešno orodje industrijskih delavcev pri borbi za izboljšanje delovnih pogojev, je splošno znano. Toda šele v Italiji so stavke postale tudi uspešno orodje kmetov, odnosno kmečkega proletarijata.

Obupne razmere, v katerih živijo množice italijanskega kmečkega proletariata, so zadostno pojasnili, zakaj se tudi italijanski kmet bori rama ob rami z italijanskim industrijskim delavcem za izboljšanje svojih življenjskih pogojev. V Italiji niso bile sploh izvedene agrarne reforme, ampak so neki kraji, posebno Sicilija, še vedno v rokah male pešice veleposestnikov, ki brezsrčno odirajo najete, brezposelne poljedelske delavce.

V severni Italiji se je sicer fevdalno lastništvo zemlje nekoliko spremenilo, ne v korist malih kmetov, ampak v korist kapitalističnih mogotcev, ki ne lastujejo samo tovarne, ampak tudi veleposestva. Lastniki veleposestev v severni Italiji so posamezniki ali pa delniške družbe in tudi banke. Na takšnih veleposestvih uporabljajo moderno tehnologijo in stroje, umetno namakajo polja in gnojijo z umetnimi gnojili. Zemljo obdelujejo poljedelski delavci za plačo v denarju.

V srednji Italiji pa je najbolj pogosto polfevdalna oblika lastništva zemlje. Kmet obdeluje gospodarjevo zemljo, ki jo ima v najemu, polovico pridelka spravi, polovico pa izroči lastniku.

Najbolj obupne razmere vladajo na Siciliji in v južni Italiji, kjer še vedno obstajajo ogromna veleposestva, tako-zvane "latifundije." Delovno silo najamejo upravniki teh "latifundij" med množicami brezposelnih in sestradanih ljudi, ki so pripravljeni delati za najmanjšo plačo. Razumljivo je, da se na ta način od brezposelnih kmetov, ki nimajo svoje lastne zemlje, ustvarja v pravem pomenu "delovne živine," ki garajo za veleposestnika. Z izjemo Španije in Portugalske, ni nikjer v Evropi poljedelski delavec tako surovo izkoriščan od male pešice veleposestnikov.

Socijalistična in komunistična stranka imata v svojem programu izvedbo široko zasnovane agrarne reforme, ki bi italijanskemu poljedelskemu delavcu omogočila boljše življenjske pogoje. Seveda so tudi krščanski demokrati obljubili agrarno reformo, toda akoravno so sedaj na oblasti, niso v tem pogledu ničesar storili.

Ko levičarji še niso bili izobčeni iz vlade, je tedanji kmetijski minister Gullo izdal zakon o razdelitvi neobdelane zemlje, po katerem bi najemniki obdržali štiri petine pridelkov, eno petino pa izročili lastniku zemlje. Ta zakon pa ni bil sprejet in ga je pozneje de Gasperijeva krščansko-demokratska vlada popolnoma zavrgla.

Samo vsled neuspeha krščansko-demokratske vlade de Gasperija, da se izvede agrarno reformo, ki bi zadovoljila zahteve množice brezposelnih poljedelskih delavcev na Siciliji, so levičarji pri zadnjih občinskih volitvah porazili de Gasperija tudi na Siciliji, kjer ima Vatikan še vedno velik vpliv. Kako pa morejo proletarizirane kmetijske množice zaupati sedanji vladi, v kateri se kot notranji minister nahaja sicilijanski veleposestnik Scelba?

Aprila meseca se bodo vršile v celi Italiji izredno važne parlamentarne volitve, pri katerih bo vprašanje agrarne reforme igralo odločujočo vlogo. Že na podlagi sedanjih stavk, katerih se udeležuje na milijone poljedelskih delavcev, je jasno, da bodo levičarji, ki edini dosledno zagovarjajo izvedbo agrarne reforme, še bolj utrdili svoje pozicije in dobili še več glasov kakor v preteklosti. Seveda, ako do tedaj dežela ne uvede fašistično diktaturo...

Preteklega leta je ameriško časopisje poročalo o več slučajih, ko so poljedelski delavci zasegli zemljo veleposestnikov. V rimski provinci, katero lastuje 570 družin, je na desettisoče kmečkih družin brez zemlje in brez dela. Kmetje so držali zemljo veleposestnikov 15 dni, toda upor kmetov je de Gasperijeva vlada zlomila s tanki in policijo. Industrijski delavci pa so podprli borbo kmečkih delavcev in končno je vlada bila prisiljena, da pristane na "kompromis." Veleposestniki so pristali, da se ustanovi komisija, ki naj bi zemljo razdelila. S tem se seveda ni končala borba, kajti do dejanske delitve zemlje še vedno ni prišlo.

Razumljivo je, da ameriški tisk tudi to borbo poljedelskih delavcev v Italiji označa za "komunistično vstajo." Toda to vse dejstev ne spremeni. V deželi, ki je kot Italija,

Lepa Slovenija v slikah in člankih

S poti na Osojščico. Pogled na Osojsko jezero

OSOJŠČICA

Z vrhov Karavank sem dostikrat občudoval lepa koroška jezera in zelene planine, ki se dvigajo iznad njih, ter bele Visoke Ture. Nazadnje sem sklenil, da bi si bliže ogledal te lepe kraje.

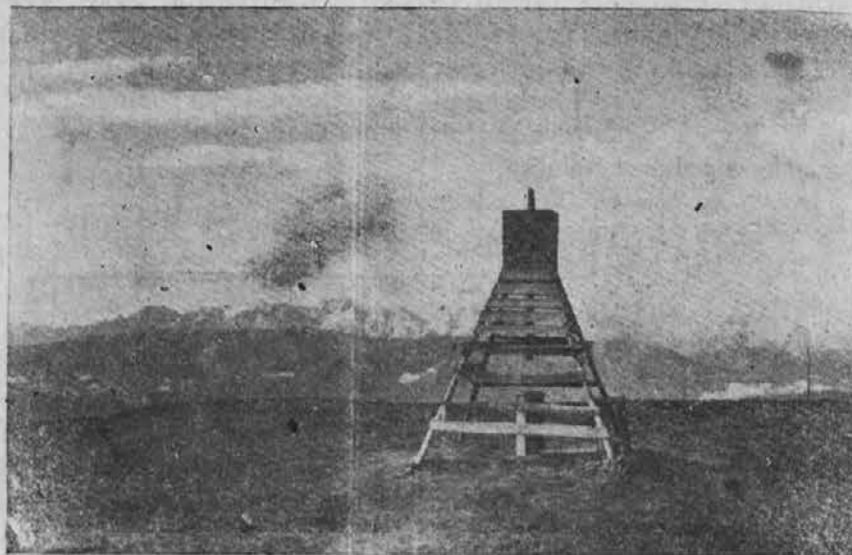
Julija meseca sva z nekim prijateljem šla na pot, prekosrila Koroško in se ob Osojskem Jezeru v nekaj dnevih odpočila za nadaljno pot.

Počasi sva veslala po jezeru in sonce je naju prijetno grelo. Gledala sva na Dobrač; na jugozapadu sta se iznad Karavank dvigala še zasnežena Jalovec in Mangart, a na severni strani jezera se je bohotila zelena Osojščica, ki med Korošci slovi za lepo razgledno točko. Še dva dni sva imela časa pred odhodom proti Turam; zato sva se kar sredi jezera domenila, da pojdeva drugi dan na Osojščico.

Jutro je bilo popolnoma jasno in hladno, kar nama je obetalo lepo, stalno vreme. S čolnom sva se prepeljala na severno obrežje jezera, krušnjak vrgla čez ramo, stopila čez cesto in se že pričela vzpenjati v breg. Steza se je vila nekaj nekaj po gozdu in nekaj po poseki, ki so jo napravili zaradi vzpenjače na Kanzel. V gozdu je nama postala

lo vroče, opočasnila sva hojo v hudo strmino poseke. Po zraku je nekaj zabrnelo in že sva zagledala majhen, rdeč voz vzpenjače, ki je hitel navzgor. Pospešila sva korak in po enourni hoji prišla na veliko jaso; na levi strani je bila smučarska skakalnica, pod njo pa miza s klopjo, kjer sva se udobno namestila in pojužnila. Nato sva pobrala svojo ropotijo in jo ubrala naprej. Kmalu sva prišla na lepo urejeno stezo in zagledala reklamne deske za razne hotele in kočje na Kanzlu na Osojščici. Na vsakih 10 metrov je bila na drevo pribita košara za odpadke in razni napisi za pse in njih lastnike.

Dospela sva na Kanzel, si ogledala postajo vzpenjače in seveda samo od zunaj tudi elegantna hotela. Tu je prav dobro razgledišče, od koder se ti nudi lep pogled na jezero in okolico. Nadaljevala sva pot proti vrhu planine in dospela, umikajoč se "pižmam", iz območja hotelskega parka v gozd in kmalu na planino, od koder sva zagledala kopasti vrh Osojščice, ali kakor se "davijo" sedanjí gospodarji Koroške — Gorlitz. Na planini je polno koč, dožidanih in nedožidanih penzionov, ki so vtis planine že skoraj popolnoma zatrli. Podvizala sva se in prišla kmalu na vrh, kjer stoji velika planinska koč (1911 b).

Vrh Osojščice. Pogled proti Julijskim Alpam

Tu sva se najprej prav dobro založila s kalorijami, čeprav jih nisva preveč zgubila med potjo, in se šla nato razgledovat. V Beljaku naju niso prevarili, ko so hvalili to edinstveno razgledno goro. Pod nama je ležalo Vrbsko in pod Kepo Bašto jezero. Ozrla sva se proti našim goram. Kdor hoče videti vse naše gore z enega mesta, naj stopi sem gori! V daljavi sva spoznala Ojstrico in vse Savinjske gore do Kočne. Nato Karavanke s strmim severnim ostenjem Košute, Stol ter vse pogorje preko Golice in Kepe do Peči.

Za Karavankami so se dvigali veličastni Julijci. Naš ponosni Triglav z ledenikom se je drzno dvigal iznad vseh drugih vrhov. Jasno se je odražala Skrlatica, Martuljska skupina z izrazitim Špikom, Razor, Prisojnik, Mojstrovka, Jalovec, Mangart in vsi drugi. Na zapadu so se raztezale Ziljske gore z Dobračem, na severu in vzhodu pa gozdnati koroški hribi. Res, lepa in velika je slovenska zemlja! Daleč na severozapadu se je svetlikala samo konica Velikega Kleka.

Bilo je že pozno popoldne, ko sva zapustila Osojščico, in se po njenem zapadnem grebenu spustila v dolino. Prešla sva nekaj lepih planin s pastirskimi bajtami.

Sonce je začelo zahajati in gore so tonile v mraku. Po dveurni hoji sva se že kopala v Osojskem jezeru in gledala pramen žarometa, s katerim so gostje s Kanzla osvetljevali jezersko gladino.

(SANS—Chicago)

še vedno polfevdalna, kjer veleposestniki neusmiljeno odirajo množice italijanskih brezposelnih kmetov, velja za zdrav razum logično geslo: "Zemljo tistemu, ki jo obdeluje!"

UREDNIKOVA POŠTA

Slike "Children of Europe" in ples "Prog. Slov."

Euclid, O. — Zopet se oglašam s krajšim dopisom za "Progresivne Slovenke" v Euclidu, krožek št. 3, in naznanjam javnosti in posebno članicam Progresivnih Slovenk, da bomo priredile "Valentine dance" in obenem bomo kazale slike "Otroci Evrope", ki jih bomo dobile od T. Andrica, poročevalca "Cleveland Pressa". Te slike je Andrica posnel v naših krajih v Sloveniji in drugih krajih v Evropi. Torej pridite in gotovo je, da boste z našo prireditvijo zadovoljni.

Ker je ravno kampanja za zbiranje prispevkov za sklad za pobijanje otroške paralize (March of Dimes), smo sklenile, da bomo tudi imele takozvani "poster tanc" in koliko bo zbranih desetice, jih bomo poslale na postojanko tega sklada. Obenem bomo tudi zvedele koliko so vredni poljubčki Progresivnih Slovenk.

Pridite za gotovo in zabavajte se z nami v nedeljo 15. februarja ob 6:30 zvečer, ko se bodo točno ob tem času začele kazati slike. Potem bomo nadaljevale s plesom, za katerega bodo igrali Vadalovi fantje. Za lačne in žejne bodo skrbele članice. Vstopnice so samo 65 centov, prireditve pa se vrši v Društvenem domu na Recher Ave. Na svidenje!

Za "Progresivne Slovenke" krožek št. 3

Mary Ster, tajnica.

Dr. M. Čadež:

Valentinov večer društva "Cleveland" št. 126 SNPJ

Društvo "Cleveland" št. 126 SNPJ bo imelo ob priliki praznovanja 38-letnice obstoja društva ples, ki se bo imenoval "Valentine ples". Društvo želi, da bi članstvo to prireditve na poseben način izvršilo, da bo poset tega večera v izobilju. Kar se tega tiče ni bojazni, kajti članstvo se zaveda, da je pred njim še mnogo naporenega dela. Ni straha, da ne bo šlo! Naše članstvo je v večini naprednega mišljenja in koraka z duhom časa. Z našo mlajšo generacijo bomo uspeli in izvršili naloge, katero smo si začrtali.

Zato se obračamo na vso našo zainteresirano in napredno javnost z željo, da kar smo storili v preteklosti, da to obdržimo. Da se ne uklonimo in vržemo puške v koruzo. Društvo je pripravljeno žrtvovati finančno in moralno. Obiščite nas v velikem številu, da bo naš načrt izpolnjen in da se ne odneha do zadnjega člana in članice, dokler ne izpolnimo te obljube.

Torej se vidimo na Valentine večer v Slovenskem narodnem domu.

Članom, kateri še niste dobili vstopnic, naznanjam, da jih dobite pri blagajni isti večer. Mesečna seja je prestavljena na četrto nedeljo v istih prostorih. Prosim, da to vzamete na znanje.

John Gabrenja, tajnik.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

Plesna veselica pevskega zbora "Jadran"

Pevski zbor "Jadran" bo v nedeljo 15. feb. priredil plesno veselico, ki se prične ob 8. zvečer. Za ples bodo igrali "fejst" fantje, namreč Struški orkester.

Odbor bo preskrbel vsega dovolj, da ne bo nihče ne žejne ne lačen. Pri "Jadranu" imamo veliko število izvežbanih barba derjev. In tudi večje kuharice osebi Mrs. Jennie Perko in njih pomočnic.

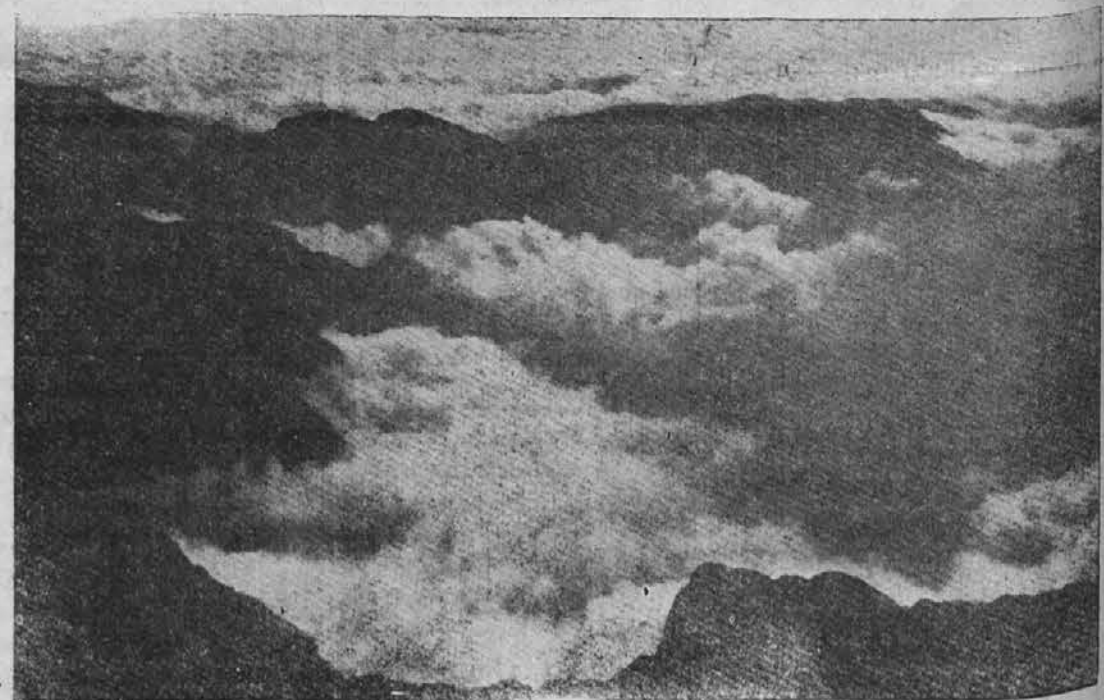
Torej cenjeno občinstvo obiščite ga "Clevelanda", "Jadrana" vas prav lepo vabimo, da pridete na ples v nedeljo 15. februarja v Slovenski delavski dom na Waterloo Rd. Zagotovimo vam, da boste deležni obilo zabave, družbi pevcev in pevk zbora "Jadran".

Hočem vam obenem naznaniti, da bo zbor priredil krasno opereto v treh dejanjih. Imenuje se "Tri mladenke". Pevke pevke se zelo lepo in pridno oblikujejo, pod vodstvom Jadranovega dobrega učitelja Mr. J. Krabce. Precejšnjo število pevcev se je že tako dobro naučilo, da lahko danes nastopijo. V igri pa so se pričeli učiti pretekli teden pod vodstvom Mr. V. Cuffa.

To krasno opereto "Tri mladenke" bo pevski zbor "Jadran" priredil v nedeljo 11. aprila ob 3:30 popoldan. Cenjene posetnike Jadranove priredbe in ostalo občinstvo sedaj opozarjamo na to prireditve, tako da vas bo pot 11. aprila peljala v Slovenski delavski dom in da boste napole dvorano do zadnjega kotička. Ne boste obžalovali, ako posejete to prireditve "Jadrana", ki opereta "Tri mladenke" bo nekaj izrednega.

Frances W.

MEGLE PO PLANINAH

Megleno Morje s Skute

Januarja je minulo že šest let od dneva, ko sem se mrzlega zimskega jutra vzpenjal proti vrhu Krvavca. Lepa je bila tista pot v snegu in vetru, med šumečimi borovci, sredi mogočnega in neskončnega narave. Koliko nam dajejo naše planine, kjer često iščemo in najdemo moči za izpolnjevanje težkih nalog, ki nam jih življenje tako neizprosno nalaga.

Moje ga razpoloženja niso kvarile megle, ki so se začele zbirati okoli mene; nasprotno, še razveselile so me, saj sem hotel preizkusiti svojo spretnost orientiranja v megli in snegu. Med povratkom me je obdala gosta, nepredirna megla. Bil sem sam na odprtem svetu, brez poti, sam.

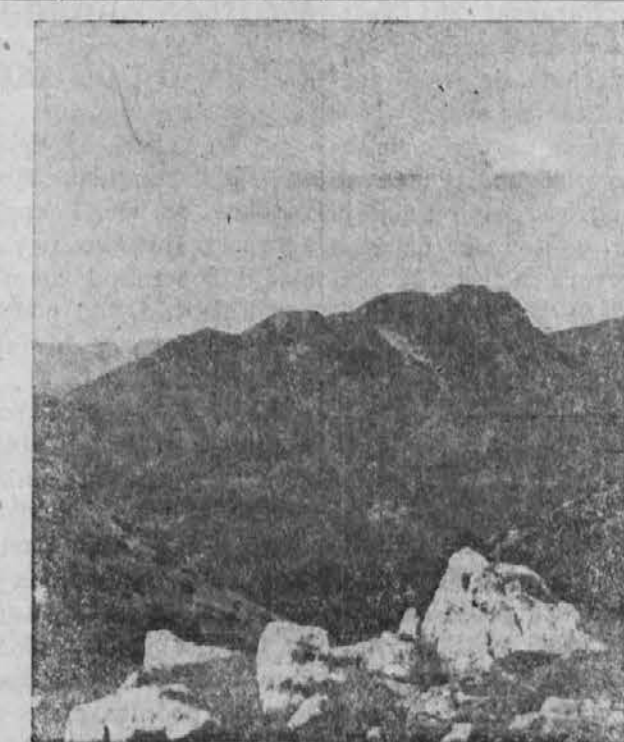
V začetku se mi je zdelo, da sem na pravi poti, toda na mah

mi je postalo vse tuje — mene borovci, skale, štrleči snega, na levi neznane mi kote snega, na desni strm breg. Bilo je prej na grebenu še močnejša brila, je utihnila, tako da se zašel še v močno tišino.

Kaj sedaj?

Najprej sem spoznal, kako je razvedovanje v megli in snegu nemogoče, bil sem brez moči, moji prejšnji obiski Krvavca niso bili niti v najmanjšo oporo. Ne vem, kaj bi bil začel, če bi ne bil imel v oprtniku priprave, zaradi katere se nisem vstrašil, da bi se rajočih se meglja. Segel sem v višinomeru (kovinskem hru metru) in ugotovil višino. Znani so primeri blodečih meglenih dneh po planinah in hribovih. Cesto je izguba razvednosti v megli zelo nevarna, kaj ko pa postane celo usodna.

Megle so po planinah redni pojav. Kadar vstajajo, kvarijo izletniku razgled, zastirajo stop sončnim žarkom, otežujejo jo in celo onemogočajo smotno in razvednost. S tem, kakor razvednost s svojimi zanimivimi oblikami in krajevnimi razporeditvami megle močno vplivajo na razpoloženje izletnika.

Raduha s Pece

Vtisi s potovanja v Jugoslavijo

(Piše: P. Barbiš iz Los Angelesa)

(Nadaljevanje)

Odšli smo, da si razgledamo mesto. Bila je nedelja in po "še-tališih" je bilo dosti ljudi, pa tudi kavarnarje so bile polne. Okoli postaje sem opazil nekoliko poslopj, ki so bila poškodovana od zračnih napadov tekom vojne in sicer največ okrog hotela Dubrovnik, ki se ga sedaj obnavlja. Hotel je bil odprt in natlačen z meščanstvom.

Zagrebaška postaja je dobro urejena. Potnik lahko kupi v restavracijah hrano, v kioskih pa čokolade in cigarete in druge stvari. Na postaji je ena posebna čakalnica za matere z malimi otroci, kjer so vedno na razpolago izvežbane bolničarke.

Po par ur vožnje z vlakom smo se ustavili v Draganiću, da obiščemo nekega prijatelja. Draganić je prva postaja od Karlovca proti Zagrebu in v teh krajih je dosti Nemcev v vojni izgubilo svoje glave. Razumljivo, da so tudi partizani pretrpeli dosti izgub. Od poslopja javne šole stoji samo eden zid, vse ostalo pa je v ruševinah. Gasilni dom je bil v isto takšnem stanju, toda naglo se ga je obnavljalo in verujem, da je že popravljen. Mestni odbor Draganića je prejel že več kot \$200.000 od ameriških Hrvatov za zidanje nove šole, ki se bo kmalu začela zidati.

Vrnili smo se nazaj v Reko. Cesto Zagreb-Reka, ali kakor jo sedaj imenujejo avtostrada, so tiste dneve zgotavljali. Šli smo pogledat, kako delajo na cesti. Videli smo več strojev v obratu, toda vseeno še vedno nezadostno število, dočim je delavcev bilo preveč. Vprašal sem nekega delavca: "Druže, koliko zarađiš na dan?"

Na to mi je odgovoril: "Druže, 10.000 dinara na mesec."

Zdelo se mi je nevrjetno in da se prepričam, sem vprašal sindikalnega tajnika, ako je to res. Potrdil mi je, da to odgovarja resnici, ker da delavci delajo na kontrakt, to je: koliko kvadratnih metrov, toliko denarja.

Na povratku smo se zopet ustavili par ur v Reki. Odšel sem v pristanišče in našel šest parnikov. Mislil sem si: dober znak. Bili so vsi nad 5.000 ton.

Potniški vlak iz Reke v Ljubljano je bil natlačen z ljudmi. Poleg mene se je vsedel neki vojaški častnik, ki me je najprej vljudno vprašal za dovoljenje.

"Izvolite," sem odgovoril. Med nama se je razvil pogovor, nakar me je vprašal, kam potujem. "V Ilirsko Bistrico," sem odvrnil.

"Oh, da... Ilirska Bistrica. V Bistrici imate vodo, ki je dobro znana. Pravijo, da so jo med vojno Italijani celo v Italijo izvažali. Uvažali pa so seveda njih kulturo, kot je videti tu," in pokazal je skozi okno na neko požgano vas v bližini železniške proge.

Vprašal sem ga, koliko časa je že pri vojakih in mi je odvrnil, da že od leta 1940. Ko so Nemci napadli Jugoslavijo, je bil ujet, pozneje pa je pobegnil in se priključil partizanom. Bil je doma iz Ljubljane, pripomnil pa je, da sedaj nima doma, ker "so mi žena in dve hčerki poginile v nemškem taborišču v spodnji Avstriji, očeta in mater pa so Nemci ubili leta 1944, dočim je brat padel v vrstah partizanov." Njegovo sestro pa je ubila bomba v Nemčiji, kamor so jo odpeljali na prisilno delo.

"Moj dom je čela Jugoslavija," je rekel ta častnik. Obrnili smo pogovor na Ameriko. Povedal sem mu, da sem na obisku iz Amerike. Vprašal me je, kako čutijo in mislijo jugoslovanski izseljenci v Ameriki o novi Jugoslaviji, nakar sem

za popolno zmago demokracije nad fašizmom."

Povedal je tudi, da so rane, ki jih je sovražnik zadal narodu na tem ozemlju ogromne, toda z geslom "vsi za enega in eden za vse" bodo te rane zaceljene.

Na proslavi je govoril tudi predstavnik ministrstva za narodno gospodarstvo, ki je naglašal pomen petletnega načrta za industrijski razvoj dežele in kateri načrt se bo od tega dneva razširil tudi na Slovensko Primorje. Omenil je ekonomske koristi, ki jih bo ljudstvo imelo in za primer navedel brezposelnost v zapadnih državah. Tam je ta brezposelnost z vsakim dnem večja, medtem ko Jugoslaviji primanjkuje delavcev.

Po zaključku slovesnosti se je narod razšel, zvečer pa je bila zabava in mladina je plešala do pozne noči.

(Dalje prihodnjič)

Ali ste naročnik "Enakopravnosti"? Če ste, ali so Vaši prijatelji in znanci? "Enakopravnost" je potrebna vsaki družini zaradi važnih vesti in vedno aktualnih člankov! Širite "Enakopravnost!"

M. Gorki:

DETINSTVO

(Odlomek in knjike "Detinstvo")

Pomnim, bil je tih večer. Z babico sva pila čaj v dedovi sobi: on je bil nekaj bolan, sedel je na postelji brez robače, pokrit čez rame z dolgo brisačo, si vsak trenutek brisal silni pot, težko dihal in hropel. Zelene oči so mu postale motne, lica zatekla, oškrlatela; posebno škrlatni so bili majhni, koničasti uhlji. Kadar je stegnil roko za čajem, mu je klavirno drgetala pipa. Bil je krotak in kar nič sebi podoben. "Po čemu mi ne daš cukra?"

"Dobro."

"Uganil! To?"

"Glagol."

"Res je! In to?"

"A."

Stopila je babica.

"Ležal bi, oče, lepo mirno..."

"Stoj, molči! To mi dobro de,

sicer me obletavajo misli. Goni,

Leksej!"

Ded me je objel okrog vratu

z vročo, potno roko, kazal čez

moje rame s prstom na črte, mo-

leč mi knjigo pod nos. Od njega

je žarko dišalo po kislu, potu in

pečeni čebuli. Me ne je skoraj

zadušilo, on pa je razkačeno hro-

pel in mi tulil na ušesa:

"Zemlja, ljudje!"

Bese so bile poznane, ali slo-

vanska znamenja jim niso od-

govarjala; "zemlja" je bila po-

dobna črva, "glagol" grbastemu

Grigoriju, "ja, ja," babici z me-

noj, ded pa je imel nekaj skup-

nega z vsemi črkami abecede.

Dolgo me je preganjal po črkah,

spraševal naprej in nazaj in me

okužil s svojo jarko divjostjo:

tudi jaz sem se spotil in vpil na

ves glas. To ga je nasmejalo;

zgrabil se je za prsi, kašljal,

mečkal knjigo in hropel:

"Mati, pogledj, kako je zrastle,

a? Uh ti mrha astrahanska, kaj

pa tuliš, a?"

"Saj vi vpijete..."

Veselo sem gledal njega in babico: ona se je nakomolčila na mizo, si podprla s pestmi lica, zrla na naju in potihoma smeje se rekla:

"Da se ne bosta pretegnila..."

Ded mi je priteljsko razložil:

"Jaz vpijem zato, ker sem bo-

lan. Počemu pa ti?"

Stresel je potno glavo in se

obrnil k babici:

"Rajna Natalija ni dobro raz-

zumela, češ da nima spomina;

spomin ima, hvala bogu, konj-

ski! Goni dalje, topo osec!"

Nazadnje me je smešno sunil

s postelje.

"Dovolj! Vzemi knjigo. Jutri

mi boš povedal brez napake vso

abecedo, zato ti bom dal petak."

Ko sem stegnil roko za knji-

žico, me je zopet potegnil k sebi

in goltnil mrko:

"Vrgla te je mati na ta božji

svet, bratec..."

Babica je vzdrltela:

"Joj, oče, počemu tako govo-

riš?"

"Saj bi ne ali bridkost me

sili... Ah, takšno dekle, pa

zablodi..."

Sunkovito me je odpahnil.

"Pojdi, igray se! Na ulico ne

smeš, samo po dvorišču in na

vrto..."

Prav imelo me je, da grem na

vrto.

Branje mi je šlo gladko izpod rok. Ded me je opazoval vse bolj pazljivo in zmerom poredkeje tepel, čeprav me je bilo treba, po moji misli, tepsti pogostejše kot prej. Čimbolj sem rastle in postajal bojevitejši, tem večkrat sem prestopal dedova pravila in ukaze, on pa me je samo psoval in zamahoval z roko name.

Zdelo se mi je, da me je poprej morda tepel po krivici, in nekoč sem mu to omenil. Z lahkim sunkom v podbradek je pridvignil svojo glavo in mežikaje zategnil:

"Ka, ka—aj?"

Zatem se je drobeneljava na-

smejal in rekel:

"Uh, ti krivoverec! Kako neki

moreš preračunati, kolikokrat te

je treba nabunkati? Kdo more

to vedeti, razen mene? Beži,

izgini!"

Toda takoj me je ujel za rame,

mi spet pogledal v oči in vpra-

šal:

"Ali si zvit ali odkritosrčen,

a?"

"Ne vem..."

"Ne veš? No ti bom pa jaz

povedal: Bodi zvit, je bolj prav;

odkritosrčnost pa je bedarija,

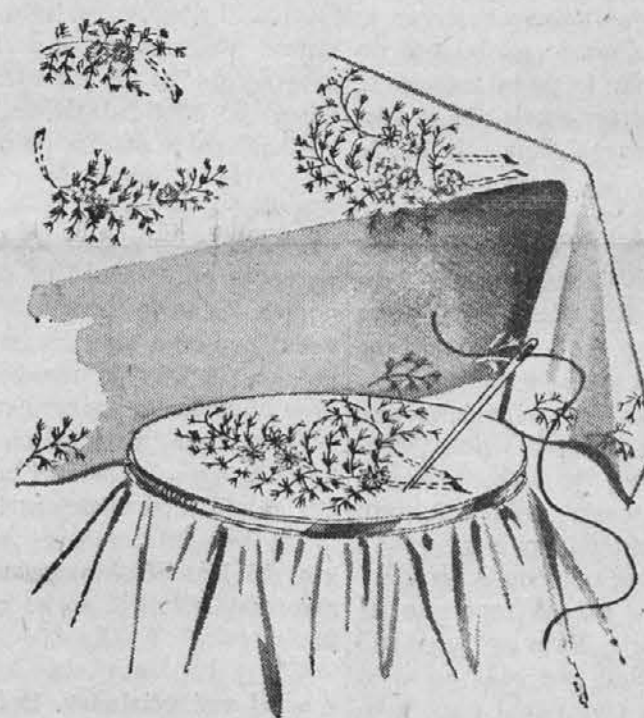
razumeš? Odkritosrčen je samo

kostrun, zapomni si! Pojdi,

igray se..."

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

The MAY Co.

Napravite
te sami

Natisnjeni vzorci po
Bucilla

Nove ideje za ročna dela to pomlad

Lahko in zanimivo šivanje za darila in za vaše lastne potrebe.

Lady Pepperell Luncheon seti

Mehke rozaste, modre ali zelene barve	
40x40" mere s 4 servetkami	2.25
54x54" mere prt	2.95
54x72" mere prt	3.95
63x80" mere prt	4.95
18" servetke iz enakega blaga	29c vsaka

Natisnjeni deluxe platneni prtji

52x52" prt	5.95
52x70" prt	8.95
72x90" prt	16.95
13x19" prtji za krožnike	59c
17x36" pregrinjalo	1.59
17x45" pregrinjalo	2.00
17x52" pregrinjalo	2.50
Set 3 komadov za stol	1.00

Natisnjena pregrinjala za omare 89c, 1.75, 2.00, 2.25

Iz finega platnenega blaga; obšiti robi; cofil ali z čipkastimi okraski.

Seti iz enakega blaga za stole 1.00

Natisnjeni Bridge seti 1.50
Pastelne barve, ki se lepo perejo, rumene, zelene ali modre. Kompletno s štirimi servetkami. Prti so 36" mere.

Natisnjeni importirani predpasniki 2.00
Iz Swiss organdie blaga v beli, peach, rumeni ali sivi barvi. Že izdelani, samo za obšiti.

Natisnjene brisače za kozarce 50c in 59c
Obšiti in všiti vzorci, ki se jih lahko izdelata in se jih boste veselili. Zelo dobri za darila za neveste.

Natisnjeni "Lady Pepperell" Hostess seti 1.35
Sive ali rumene barve bombažni prtji v atraktivnih vzorcih. So v meri 40x54"

Večje mere prtji 2.39

Natisnjeno blago in prevlake za vzglavnike 1.95 do 2.69

Napravite vaše prevlake za vzglavnike privlačne s tem, da kupite blago, ki ima natisnjene lepe cvetlične vzorce.

Natisnjene brisače za goste 69c in 1.00
Fino platneno blago v naravnih ali pastelnih barvah; natisnjene z lepimi vzorci.

"Daddy me je poklical iz Chicaga!"

Betty ima očeta, ki ve, kako je mogoče vzdržati dobre odnose z družino. On je trgovski potnik, toda pride domov v trenutku potom dolgodistančnega telefona, da reče otrokom "Lahko noč" ali da pokramlja z njihovo materjo. Je skoro tako, kot ne bi bil nikdar odsoten od doma.

Zdaj, ko so linije odprte za več klicev, se lahko poslužite te zadovoljive navade obiskov iz zunanjih krajev potom dolgodistančnega telefona. Pristojbina je tako nizka, da je primerna za vsak proračun za razvedrila in zabave. Lestvico pristojbin najdete na notranji strani sprednje platnice vaše telefonske knjige.

THE OHIO BELL TELEPHONE COMPANY

THE MAY COMPANY . . . UMETNINE . . . ČETRTO NADSTROPJE

PREŽIHOV VORANC:

Samorastniki

(Nadaljevanje)

"Oče, napravite kakor hočete!"

Karničnik je sprevidel, da je treba hitro odločiti, kajti iz svojega poslednjega razgovora s sinom se je prepiral, da je njegov najstarejši otrok res neodločen, mehak slabič. To je pripisoval strupu, ki mu ga je po njegovem in po mnenju vseh Karnic zavdala Meta in pa vsa hudabivška žvota. Zato je sklenil, da Ožbeja oženi. Sicer je bilo proti šegi Karnic, ženiti sinove, preden se jim je izročilo posestvo, toda sedaj je bil pri roki dober izgovor, da je Ožbej še mladoleten. Ožbeju so poiskali nevesto na oni strani Bele, na Jamnicah pri neki hiši, katere rod je že od pamtiveka razkopaval oplaze po brežinah svojih rodih, jih in ki je veljala za bogato hišo. Dečva, ki mu je bila namenjena, je bila lepa, pa so vsi mislili, da ga bo mogla odvrniti od Hudabivnikov.

Ožbej se je spočetka branil, potem se je pa vdal v svojo usodo. Ni mu bilo lahko; odkar je poznal Meto, je bil v klesčah; na eni strani pritisk domačih, ozirni na očeta, na drugi strani pa ga je neprestano grizla ljubezen do Mete. Odkar je bila Meta pregnana s Karnic, jo je le nekaj karti videl in še to z veliko tveganostjo. Ta dnevni precep ga je stalno stiskal in mu lomil njegovo samostojnost; postajal je neodločen, prikrit in nezaupljiv.

Ko je Meta zvedela, da se Ožbej ženi, je dan na dan nestropno čakala, da se bo oglasil in ji vsaj razkril vse težke okolnosti, ki so ga pritirale do tega koraka in ki jih je tudi ona dobro slutila. Zdelo se ji je, da bi ji Ožbejev prihod mnogo olajšal muke, ki jih je zategadelj morala prenašati. Toda čakala je zaman, Ožbeja ni bilo od nikoder. Da bi šla sama do njega, pa ji je branil skriti deklinski ponos, neka hudabivška trma, ki pa ni mogla posušiti solz, katere je pretakala mnogo svetlih noči.

Karničniki so pripravljali veličansko svatbo; klali so žvino, Karničnik je šel sam po vino na Štajersko, camar je navabil skoraj sto parov svatov. Čeprav je to ustrezalo starim šegam, je soseska vendarle zapazila neko pretirano, mrzlično napuhjenost pri tem. Hudabivniki so se potuhnil.

Tedaj se je zgodilo nekaj nezasišanega!

Na dan poroke, tako zgodaj,

V blag spomin

sedme obletnice smrti naše ljubljene nepozabne hčerke in sestrice

SLAVKE LOKAR

katera nas je tako nesrečno zapustila dne 12. februara 1941 leta

Minulo je že sedem let, odkar odšla si Ti od nas, a v naših srcih tuga, žalost je vedno kakor tisti čas.

Žalujući starši in sestra Cleveland, O., 12. feb., 1948.

kel, se ustavile pri pastirju, ali nikjer na nobenem obrazu ni mogel zapaziti poteze, ki bi odkrivala to, kar je tako neutешljivo iskal in pričakoval. Nikjer ni zapazil odpuščanja. In tisti, kateremu je bil tako srčno vdan, katerega je tako neizmerno ljubil, tisti se je sklonjen na mizo zvijal v težkih bolečinah, ker ga ni razumel.

Tedaj je Ožbej počasi vstal in rekel: "Kar so imele Karnice zavoljo mene škode, odtegnite od moje dediščine."

Potem je zapustil dimnico. Ožbej je ostal doma in čakal, kaj bo prinesel čas. O njegovih skazih ženitvi na Karnicah ni so več govorili. Leto se ni bilo okoli, ko je Meta nenadoma prišla domov k materi, kjer je zlegla novega — tretjega pankerta. Otroci je bil že štirinajst dni star, preden so našli botre. Tretji otrok je bil krščen za Mohorja. Pri vpeljankah je morala Meta doživeti še eno sramoto; zaman je čakala po maši pri vratih, duhovnik je ni hotel vpeljati, kakor je pri porokih običajno; Meta je morala z novo sramoto zapustiti cerkev.

Rojstvo tretjega pankerta je pri Karničniku slednjič zazorilo sklep, ki ga je dotlej še vedno odlagal, v upanju, da se bo ta stvar vendarle nekako preložila. Poleg nesrečne zveze z Meto je dala povod za njegov odločilni korak še pijska, kateri se je Ožbej v svoji razdvojenosti zmeraj bolj vdajal.

Karničnik se je torej odpravil na graščino v Dobroves in izjavil:

"Primorani sem, da za čast naše hiše odzvem Ožbeju proročanje. S tem pa razveljavljam tudi njegovo vojaško oprostitve. Vzemite ga bo to izmodrilo. — Grunt bo dobil mlajši sin."

Graščina je storila po njegovi želji. Na Laškem je pravkar bila vojna in cesar je potreboval vojščakov. Kakor blisk se je raznesla po Podjunu in po Belinovicah, da se je Karničnik odpovedal svojemu sinu in ga dal v vojsko. Čeprav je mnogo ljudi prej odobravalo neizprosno stališče starega Karničnika, ki je hotel z vsemi sredstvi preprečiti zakon med Ožbejem in Meto, je bilo zdaj zmeraj več takih, ki Karničnikovega koraka niso odobravali in so se zgražali.

Čeprav in Meta sta dobivala zmeraj več pristašev. Dočim je soseska gledala Meto doslej le kot veliko prešustnico, veliko grešnico, je ta Karničnikov korak povzročil, da je jela imeti to zvezo za nekaj gubljegega, nekaj svetlejšega in lepšega. In že so se čuli glasovi:

"Zakaj se ne bi vzela, če se imata rada..."

V ljudski duši se je začel v prvih ibrisih oblikovati trnjevi venec, ki ga je spletala ljubezen med tema dvema nesrečnima človekoma, od pokore, ki jo je morala Meta pretrpeti na Karnicah, do pretepanja na graščini. To privržništvo je raslo počasi, kakor prihaja rosa na travnike; človek niti ne zapazi in mahoma se vse bliska okoli njega.

Na dan Ožbejevega odhoda na vojno se je že pokazalo, koliko ljudi je bilo na njegovi Metini strani. Soldati so se zbirali v Dobrovesi, odkoder so se potem odpeljali z vozovi do Celovca. Od vseh strani se je zbralo mnogo ljudstva, vsakogar je

kdo spremljal, celo najbolj zaupčnega hlapca. Le Ožbej iz Karnic je prišel sam. Mogoče so Karničniki slutili, da se javno mnenje spreobrača proti njim, mogoče pa so tudi slutili, da bo Ožbeja spremlila Meta, pa jim sovraštvo ni dalo, da bi šli še oni.

Bilo je prvič, da sta se Ožbej in Meta javno pokazala pred svetom. Meta je prišla z vsemi tremi otroki in mogoče so otroci takrat tudi šele prvič videli svojega očeta. Ljudje so bili žalostni in potrti, ker se je vojne vsak bal, a kljub temu ni nihče zamudil pogledati Ožbeja in Meto, koliko je bilo zanimanja za oba.

Dasi je bila Meta že mati treh otrok in je prestala takšne muke, je bila med vsemi zbranimi ženskami v Dobrovesi najtežja. Bila je ko sonce, pred katerim se je moralo vse skriti. Pri slovesu ni jokala kakor ostale ženske. Ta močnatost jo je delala še lepšo. Ožbej je bil globoko ganjen; prvič se je smel pokazati med ljudmi od Metini strani in videl je, iz stoterih oči je mogel brati, kakšen biser je Meta.

Marsikdo, o katerem bi si ne mogel misliti, je pristopil in jima stisnil roko. Posebno tisti,

URADNIKI DRUŠTVA "NAPREDNI SLOVENC" ŠT. 5 SDZ

Društvo "Napredni Slovenci" št. 5 SDZ ima sledeče uradnike za leto 1948: Predsednik Andrej Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matthew Debevec, 1110 E. 72 St., tel.: EN 8254, blagajnik Tom Kraich, zapisnikar Frank A. Turek, nadzorniki: Charles Koman, Frank Stefe, Srečko Erzen.

Društvo zboruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9. jutraj v sobi št. 3, staro poslopje Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Domače klobase

Imamo fine doma narejene mesene in riževe klobase, domačo mast, ajdovo moko, domače kisle zelje in repo.

Se priporočamo za obisk.

MRS. JOHANNA REMIC
921 E. 185 St.
KE 1846

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami

ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH
AGENTURA
15813 WATERLOO RD.
KE 1934

AUDITORIUM NOW

MAT'S DAILY (Ex. Mon.-Tues.) at 2:15
NIGHTS at 8:15 - GATES OPEN 1:15 P.M.
CLEVELAND'S GREATEST MID-WINTER EVENT

AL SIRAT GROTTA CIRCUS

DEFINITELY THE BEST CIRCUS PERFORMANCE EVER PRESENTED IN CLEVELAND - NONE BUT STARS
CLYDE BEATTY, breath-taking wild animal display - CHRISTIANI FAMILY, renowned equestrians - LES KIMRIS DUO, aerial thriller - LALAGE, aerial star - SENSATIONAL KATY, high-wire stars - GREAT DAVISOS-FIVE ANTA-LEKS, high-perch thrillers - Herds of elephants - PRINCESS MUSETTA, acrobatic aerialist - GREAT ORTON, high-pole star - Groups of educated horses, seals, chimpanzees, canines - MONTES DE OCA, trampolines star, fifty world famous clowns and dozens of others.
TICKETS NOW SELLING at Public Hall and Richmond Bros. store
Buy your tickets early for choice locations

ki so odhajali na vojno, so jima odkrivali svoje duše. Vojna naredi tiste, ki ji morajo biti žrtvovani, mehkejši, pristopnejši in odpustljivejši, saj pravi star pregovor, da se na vojni odpuščajo najbolj zarjaveli grehi. In ko so se pomikali okinčani vozovi iz vasi, je marsikatera roka mahala Meti, je marsikak glas klical:

"Meta, nič ne maraj, vojne bo konec, mi pridemo nazaj."

Potem se je zgodilo, da jo je neka družina pobrala na cesti in jo vzela na voz, s katerim se je odpeljala skoraj do domače kajže. Meta je sprevidela, da svet ni tako skuren, da zna ločiti pravico od krivice. To ji je vilo novega poguma v srce, da se je ob pogledu na svoje tri otroke začutila trdno in močno in je zaupljivo gledala v bodočnost...

(Dalje prihodnjic)

Razno

ALI MORETE POMAGATI ZANESLJIVI DRUŽINI:

Hčeri ste 17 in 9 let stari. Hiša je bila prodana in bomo iztirani. Potrebujemo 5 ali 6 sob na južni vzhodni strani ali v Garfield Hts. Imamo prvovrstna priporočila. — MI 2062.

URADNIK PRI

Sears družbi želi dobiti v najem 3 ali 4 neopremljene sobe. Nima otrok. Najraje na zapadni strani mesta. MR. CLARK.
CL 3100 — LINE 217

POKLIČITE WO 2260

Železničar z ženo in tri-mesečnim otrokom, nujno potrebuje 3 ali več sob, opremljene ali neopremljene, ker bo iz sedanega stanovanja iztiran. Plača okrog \$50 mesečno. Najraje na zapadni strani.

POLICAJ Z ŽENO

ki bo kmalu postala mati, se mora seliti do 15. feb. želi 3, 4 ali 5 sob na vzhodni strani.

IV 5335

DVOJICA IN SIN-VETERAN potrebuje 5 ali 6 sob:

najraje na zapadni strani.

EX 5893

2 zaposleni ženski

želita dobiti v najem 3 ali 4 sobe v East Clevelandu. Takoj. Imate prvovrstna priporočila.

KE 1757

Nujno potrebujemo

stanovanje s 4 ali 5 neopremljenimi sobami za 3 odrasle osebe in 1 otroka, šolske starosti. Na vzhodni ali zapadni strani. Zmerna najemina. Pokličite ob večerih.

CE 1782

2 odrasli osebi

zaposleni, potrebuje 4 do 6 sob po zmerni najemini. Najraje na vzhodni strani ali v E. Clevelandu. Imate priporočila. Pokličite čez dan do 6.30 zv.

GA 4176

Iščemo neopremljeno stanovanje

Sedaj bomo v drugič iztirani: Mirna dvojica in 4-letna hčerka. Na Heights ali v East Clevelandu. Najboljša priporočila. MU 7268.

Zavarovalninski uradnik

z ženo in šestletno hčerko potrebuje stanovanje. Želi na Heights ali v Lakewoodu, blizu farne šole.

IV 6696

Veteran

in žena, ki bo kmalu postala mati, nujno potrebuje stanovanje s 3-4 ali 5 sobami.

AC 4859

JOHNNY SILKS

11118 GREENWICH AVE. se priporoča cenjenim gospodinjam v okolici za obisk njegove nove trgovine, kjer si lahko nabavite najboljša jedila, meso, pivo in vino za na dom.

Mlada dvojica

brez otrok želi dobiti stanovanje s 3-4 ali 5 sobami na vzhodni strani; najraje neopremljeno stanovanje.

GA 8509

Bivši vojak

z ženo in tri-letno hčerko nujno potrebuje stanovanje s 3 ali 5 sobami; opremljeno ali neopremljeno; je pripravljen sam dekorirati na svoje stroške. Najraje na vzhodni strani. — HE 2759.

Dela za ženske

STENOGRAFKA

in za splošna dela v pisarni. Pri stari firmi v downtown. 5 dni tedensko. Tedenska plača. Vsa povpraševanja so zaupna.

PR 5700

P. B. X. operatorica

Za tipkanje in sprejemanje. 5 dni tedensko. Zelo dobra plača.

Sinclair Refining Co.

EN 0300

Tipkarice

Izurjene; stalno delo. 40 ur tedensko. Dobra plača od ure. Vprašajte za Miss Neff

MA 6760

Hišnica

Stalno delo, dobra tedenska plača. Izkušnja ni potrebna; prosta ob nedeljah.

2530 Prospect

PR 5638

Stenografka

za trgovski oddelk. Dobra prilika za delovno deklo, prijetne delovne razmere. 5 dni tedensko. Dobra plača.

MRS. WILLS

EN 3745

Klerkinja-tipkarica

Dobra začetna plača; stalno delo z priliko do napredovanja.

UNIVERSAL

C.I.T. CREDIT CORP.

1200 Keith Bldg.

Stenografka—strojepiska

Za majhen urad; prosta v sredo in soboto popoldne. Tedenska plača \$40.

EN 5088

Calculator operatorica

in klerkinja-pomočnica; v downtown uradu. Tedenska plača. Stalno delo. Vprašajte za Mr. Welsh.

MA 7116

Dekle

za tipkanje in pisarniško delo. Plača od ure. Vprašajte za Mr. Fulton, OR 3754

W. W. WILLIAMS CO.

18301 Brookpark Rd.

(1/4 milje vzhodno od letališča)

KLERKINJA—TIPKARICA

Za delo v pisarni v kupovalnem oddelku; mora imeti visokošolsko izobrazbo in nekoliko izkušnje v pisarniškem delu; ne nad 25 let starosti; tedenska plača; 5 dni tedensko. Izvrstna prilika v izdelovalnici barve. Passonno Hutcheon Co., 9808 Meech Ave., od E. 93 St., pri Erie R. R.

DICTAPHONE OPERATORICA

Čedno; neporočeno deklo za delo v pisarni v mestu; 8 ur dnevno, 5 dni tedensko; tedenska plača; stalno delo.

DuPONT CO.

MA 8516

TIPKARICE

brze; začasno delo, plača od komada. Si lahko zaslužite \$1 na uro.

614 NBC BUILDING

KUCHARICA

in za hišna opravila. Izurjena. Imamo tudi druge posle. Mora ostati preko noči. 6 v družini. Tudi se zahteva priporočila.

EV 1103

STENOGRAFKA

Tudi za tipkanje; mora biti pripravljena učiti se dela na mimeografranju in varijetper stroju. — Downtown; 5 dni tedensko. Stalno delo.

MA 5862

Potrebujemo nekaj izurjenih OPERATORIC "POWER" ŠIVALNIH STROJEV

Stalno delo. 5 dni tedensko. Visoka plača od ure ali komada. Jamčena povprečna plača, hospitalizacija, zavarovalnina.

General Bag Co.

2715 E. 34 St.

POMOŽNE KNJIŽNICARKE

Službe so sedaj na razpolago pri posojevalnem oddelku v otroški sobi. Prednost imajo ženske z izobrazbo kolegija in so pod 35 letom starosti. Prilika za napredovanje.

CLEVELAND PUBLIC LIBRARY

325 Superior

Oglašajte v Enakopravnosti

Zemljišča

Moderna hiša za 2 družini

5 in 5 sob; na Myron Ave. od E. 74 St. blizu Superior Ave. Zidana garaža; ognjišče, "china cabinet", "tile" kopalnica; vse v prvovrstnem stanju.

JOHN J. HROVAT

EX 1348

Dela za moške

KUH

Izurjen, ki bi prevzel popolno odgovornost nove, moderne kuhinje, ki je bila pravkar otvorena. Mora biti zanesljiv, zmogen in imati priporočila. Karl Brown's Colonial Inn, 15241 Euclid, GL 4841.

Fanije za prodajanje masla in jajc

Stalno delo; jamčena plača polne provizije.

1374 E. 105 St., Suite 2

Vozniki

Samski, za delo na parkališnih in v garažah. Zahteva se priporočila. Plača od ure. Zglaste osebo.

Hanna Parking Garage

1741 E. 12 St.

Boring Mill operatorji

Prednost imajo delavci na Boring vertical strojih; 1. in 2. razred. Plača od ure. Intervju samo po telefonu.

WEST STEEL CASTING CO.

805 E. 70 St.

Turret lathe operatorji

prvovrstni delavci za W & S Lathes. Izurjeni pri sestavi dela. 4. pop. do 12.30. Plača od ure. Intervju samo po telefonu.

971 E. 63 St., HE 7268

ZA ŠIVANJE IN REZANJE

Za delo na tapetah, vzorcih, vez; overlocking stroj; 5-dnevno delo; delo skozi celo leto. Plača od ure.

LEE FABRIC CORP.

1302 Ontario, 3. nadst.

DELAVCI NA TAPETAH

Dva prvovrstna delavca, 10 dni let izkušnje za fino delo. Stalno delo. Visoka plača od ure.

PARK UPHOLSTERING

MR. PAPLO

8600 SUPERIOR — CE 4081

DOBER MEHANIČ NA TRUKIH

prvovrstni delavec na skupini trakov. Dobra plača od ure. 5 dni tedensko.

PUBLIC MAINTENANCE

7920 Rawlins Ave. — EX 1000

Shear Machine operatorji

Majhen punch press stroj, velik punch press stroj, metal layout; izurjeni delavci. Izredno visoka plača od ure dni.

IRON FIREMAN MFG. CO.

3170 W. 106 St.

Dela za ženske

Stenografka

Potrebno je, da je izurjena. Stalno delo. Tedenska plača. North American Bank

15619 WATERLOO RD.

(Vprašajte za Mr. Grillon)

Stenografka

Prednost ima izurjena stenografka, toda ni važno; 5 1/2 dni tedensko; plača od ure.

DI 4560—Mr. Hewitt

BROADHEAD GARRETT CO.

DI 0248

Stenografka

IZVRSTNA strojepiska in računalna v računalstvu. Tedenska plača.

Roadway Express Inc.

703 Eagle

Dekle

za splošno delo v pisarni. Tudi nje in za pomoč pri knjigovodstvu. \$35 plača